

Тибор Немања Стефановић

UDK 796.1(043.2)

ПРАЋЕЊЕ ЕФЕКТА СПРЕТ-А НА АНГАЖОВАНОСТ УЧЕНИКА У РЕКРЕАЦИЈИ

(извод из магистарског рада)

Сажетак

Развој технологије олакшава производњу и комуникације, али је истовремено све мање физичке активности која је потребна ученицима да би имали правилан раст и развој у биолошком и социјалном смислу. Модел спортско-рекреативних такмичења ученика, СПРЕТ-а, заснива се на јавној евиденцији учествовања ученика у активностима које су они сами осмислили.

На узорку који чини 171 ученик, експериментално је примењен модел СПРЕТ-а у трајању од 21-ог дана. Бодује се свако појединачно учествовање и добијају се додатни бодови за успешност у такмичењима. Постоји само екипни пласман који се заснива на учествовању појединаца из разреда. Предмет пројекта је степен ангажовања ученика у спортско-рекреативним активностима у ванчасовно време. Пратили смо ефекте примене модела СПРЕТ-а на повећање обима активности у ванчасовно време ученика основне школе у току пројекта и три месеца касније.

Бављење ученика рекреацијом повећало се након примене модела СПРЕТ-а са 28.7% на 36.3% код оних ученика који се рекреирају редовно (бар три пута недељно), а након три месеца број ових ученика се нешто смањило на 35.1%. Статистички значајна разлика је $p=0.01$, вредност $\chi^2=26.37$ код 6 степени слободе.

Кључне речи: /Модел СПРЕТ-а, јавна евиденција, подстицање на физичку активност, ангажованост ученика/

1. УВОД

У жељи да се пронађу начини којима би заинтересовали ученике за физичку активност, посматрана је озбиљније идеја спортско- рекреативних такмичења (у даљем тексту СПРЕТ) у основној школи. СПРЕТ се организује у ванчасовно време, заснива се на ученичком самоорганизовању, буди се свест о важности постојања физичког васпитања и потреба за сталном физичком активношћу. Повезивање наставе физичког васпитања са животом и радом ученика постаје неопходност савремене наставе.

Ученици су данас прилично оптерећени свакодневним школским задацима. У школи се већи део времена седи, а по завршетку наставе ученицима је стављен на терет велики број домаћих задатака, који се, опет, решавају седећи. Овome треба додати читање лектуре, учествовање на разним школским секцијама где се, опет, седи. Учење, учење и само учење или некретање, некретање и само некретање. Да не би било забуне, овде се не заговара теза да не треба учити и бити добар ђак, већ се само указује на проблем и на значај наставе физичког васпитања кроз часовне, а посебно кроз ванчасовне облике рада. Ученик је „радни“ човек са целодневним обавезама. Стрес услед пропитивања, контролни и писмени задаци додатно оптерећују ученика. Ученика треба одморити, «рехабилитовати», понудити му задовољење своје потребе за кретањем. Кроз редовне часове физичког васпитања није могуће ваљано утицати на раст и развој, а све у циљу побољшања здравља и стварања навике за вежбањем.

Тако се, као неопходност, намећу ванчасовни облици рада. Међутим, приликом њиховог избора, пажњу треба обратити на оно што ученици желе, на њихова интересовања. Жеља и потреба за дружењем, путовањима, бављењем спортско- рекреативним активностима доминирају у адолесцентском периоду (Пантић, 1981; Бокан, 1985). Отуда и потреба, или још боље рећи, обавеза професора физичке културе да осмисле и реализују садржаје кроз које ће ученици задовољити своје потребе и жеље, а све у циљу здравог живота, где је физичка активност део културе живљења. Планом и програмом за основно образовање (Службени гласник, јун 2006. год) прописано је да трећи час физичког васпитања, који је редован час и обавезан за све ученике, служи да се ученици определе за активност, спорт по својој жељи, а у складу са могућностима које школа и локална средина пружају. Овај час у проширеном облику треба реализовати у ванчасовно време где ће ученици бирати активност за себе, активност у којој ће учествовати, активност кроз коју ће се остваривати. Међутим, спортске секције у школама похађа мали број ученика - само најспособнији, док за остале нема места.

Период пубертета и адолесценције важи за раздобље великих и бурних промена у животу сваког појединца, како у физичком, тако и у психолошком развоју и сазревању. То је период када се код ученика јавља јака потреба за самоостваривањем, самопотврђивањем. Припадник хуманистичког правца у психологији, Абрахам Маслов (Маслов, А. 1998) ставља нагласак на мотив за самоостварење и то чак некада и испред основних биолошких мотива за опстанак, као што је, на пример, глад. Пубертет је врло осетљиво раздобље у животу сваког човека и треба да буде испуњено понудом разноврсних садржаја кроз које ће ученик постати свестан

својих вредности и квалитета. Свака особа трага за својим идентитетом који се потпуно успоставља тек онда када особа себе доживљава као потпуно издвојену индивидуу од осталих са специфичним, јединственим склопом потреба, мотива, система вредности, стила понашања, а све интегрисано у један чврст и повезан систем (Капор-Стануловић, Н. 1988, стр. 105).

Модел СПРЕТ-а, један је од начина да сваки ученик пронађе активност за себе, активност кроз коју може да се истакне. Јер, иако кроз наставу физичког васпитања пролазе сви ученици, мали је број школа које организују допунске спортске активности у самој школи. Кроз школска такмичења пролазе већ афирмисани спортисти - они који се већ такмиче и у својим клубовима. Међутим, кроз програм СПРЕТ-а пролазе сви ученици без обзира на пол, годиште, способности, килажу. У нашем моделу СПРЕТ-а ученици се подстичу на учествовање и креативност. У понуђеној лепези спортско-рекреативних активности сами бирају у којој ће учествовати и колико. Системом бодовања који награђује сваку иницијативу и креативност, ученици су провоцирани да и сами организују такмичења, што их додатно мотивише и образује, јер су за организацију потребна другачија знања и вештине, које морају савладати да би читава ствар успела. Улога наставника физичког васпитања се огледа у упућивању ученика у правом смеру, у помоћи ученицима да се организују и да њихову енергију каналише у правцу стицања нових знања, вештина и умења, јер ће их успех надаље мотивисати да буду активни.

2. МЕТОДЕ ИСТРАЖИВАЊА

Основни метод који је коришћен у овом истраживању је експеримент. Овај метод је одабран јер је рационалан и објективан. Урађено је почетно мерење, затим је примењен експериментални фактор. Финално мерење урађено је након примене експерименталног фактора и три месеца касније. Ово треће мерење урађено је да би се утврдила трајност постигнутих ефеката. Експеримент је рађен са једном групом.

2.1. Предмет истраживања

Предмет истраживања је степен ангажовања ученика у спортско- рекреативним активностима у ванчасовно време. Колико су ученици вољни да се баве рекреацијом? Да ли се кроз СПРЕТ ученици више ангажују него да ванчасовних облика такмичења нема? Да ли се системом такмичења које се нуди може утицати на повећање степена ангажовања ученика? Да ли се након 3 недеље примене модела СПРЕТ-а може очекивати трајнија заинтересованост за физичку активност, тј. колики је ехо ефекат?

2.2. Циљ истраживања

Циљ истраживања је праћење ефеката модела СПРЕТ-а на ангажованост ученика у физичким активностима у ванчасовно време, и ефекат СПРЕТ-а на редовну наставу физичког васпитања.

2.3. Задаци истраживања

Задаци истраживања су :

1. Подстаћи ученике на физичку активност, да физичка вежба постане део културе живљења.
2. Однеговати навику за вежбањем тако да она постоји у дужем временском периоду, бар три месеца након пројекта.
3. Подстаћи ученике да схвате неопходност поседовања спортско-рекреативних реквизита и да тиме повећају своју личну колекцију.

2.4. Хипотезе

1. Повећаће се ангажовање ученика у физичким активностима у ванчасовно време.
2. Повећана ангажованост ученика у физичкој активности у ванчасовно време трајаће још најмање три месеца након пројекта.
3. Очекује се да ученици након пројекта имају више спортско-рекреативних реквизита.

2.5. Статистичка обрада података

У оквиру дескриптивне статистичке анализе за сваку од варијабли у којој се резултати исказују на сразмерној или скали ранга, одредиће се мере централне тенденције (аритметичка средина), као и мере расипања резултата (варијанса, стандардна девијација, аритметичка средина). Облик дистрибуције података у овим варијаблама ће се одредити преко показатеља асиметрије и спљоштености криве дистрибуције. Процена степена слагања дистрибуције података у популацији из које су екстраховани узорци са нормалном дистрибуцијом утврдиће се на основу резултата теста који су поставили Колмогоров и Смирнов.

Основна дистрибуција података приказана је у оквиру дескриптивне статистике уз уобичајене показатеље средње вредности и дисперзије одговора кроз стандардну девијацију и коефицијент варијансе. Уз помоћ χ^2 тестиране су статистички значајне разлике у категоријама одговора између сва три мерења.

Обрада података рађена у апликационом статистичком програму за компјутере SPSS 12.0 for windows.

За праћења ефеката модела СППЕТ-а код континуираних скала интензитета коришћена је и компаративна статистичка метода Т-тест, где су упоређиване аритметичке средине између сва три мерења.

У истраживању коришћена је техника анкетирања за прикупљање података и то непосредно пре, три недеље касније, тј. након завршетка експеримента и 3 месеца након реализације пројекта. Коришћена је и техника скалирања одговора на петостепеној скали Ликертовог типа.

2.6. Инструменти

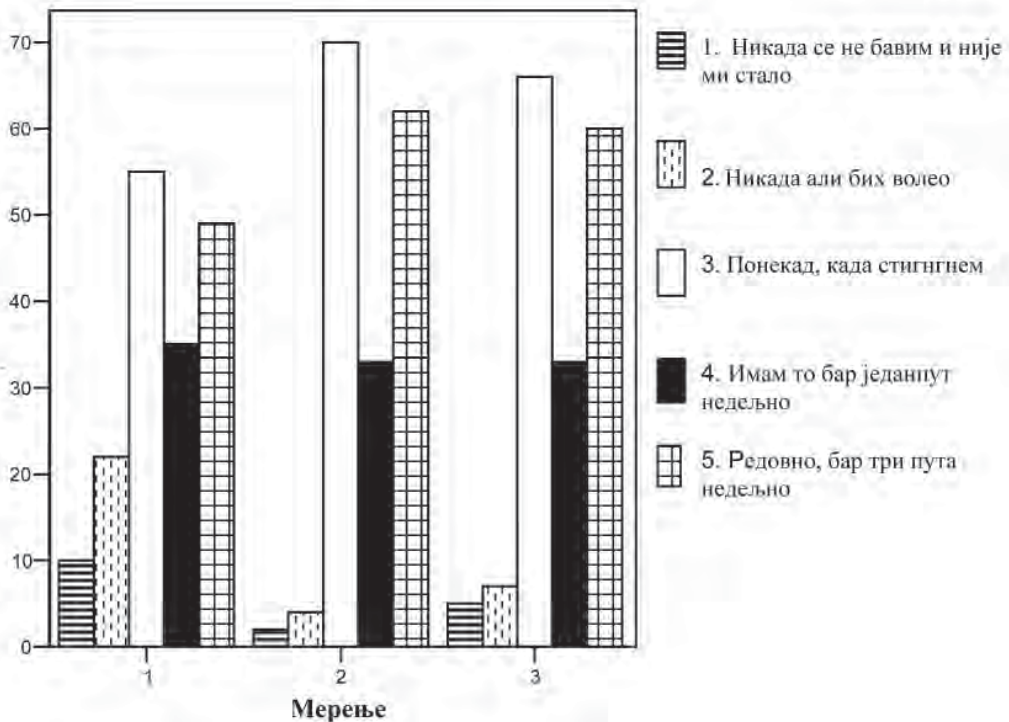
Као основни инструмент коришћен је упитник (прилог 3) једнообразан пре и након тестирања. Упитник је коришћен на територији Београда у студији којом је обухваћено 506 ученика у пет основних и пет средњих школа децембра 1988. г (Митић, Д. 2001, ст.163-169.). Добијени подаци овог истраживања упоређивани са наведеном студијом и још неким студијама које су рађене у дипломским радовима. Упитник је у неколико питања измењен, прилагођен овом пројекту и садржи 26 питања затвореног типа.

3. РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА СА ДИСКУСИЈОМ

3.1. Ангажованост ученика у физичким активностима у ванчасовно време

Ангажованост ученика праћена је кроз одговоре ученика на питања из упитника. Рађена су три мерења: пре почетка пројекта, непосредно након завршетка пројекта и три месеца након завршетка пројекта. У табелама 1, 2, 3, 4, 5 и 6 налазе се потврде ученичке ангажованости у слободно време.

Графикон 1 Бављење рекреацијом у слободно време ученика

На питање број 9 из упитника „Људи се у слободно време, наравно и ти, баве разним активностима. Колико се ти у слободно време активно бавиш неким спортом или рекреацијом?“ (табела бр. 1), постоји статистички значајна разлика $p = 0.01$, вредност $\chi^2 = 26.37$ код 6 степени слободе. Ово указује на чињеницу да се у току трајања пројекта значајно повећало бављење ученика спортом и рекреацијом.

Број ученика који су се бавили рекреацијом у слободно време „редовно, бар три пута недељно“ порастао је након експеримента са 28.7% на 36.3%. У наредна три месеца број ових ученика је незнатно опао на 35.1% (табела бр. 1). Тежња ученика за редовним вежбањем јасно се уочава након примене модела СПРЕТ-а.

Табела 1 Бављење рекреацијом у слободно време ученика

Мерење		Бављење рекреацијом					Збир
		1	2	3	4	5	
		Никада и није ми стало	Никада али бих волео	Понекад, када стигнем	Имам то бар једанпут недељно	редовно, бар три пута недељно	
1	Фреквенција	10	22	55	35	49	171
	% Мерење	5.8%	12.9%	32.2%	20.5%	28.7%	100.0%
2	Фреквенција	2	4	70	33	62	171
	% мерење	1.2%	2.3%	40.9%	19.3%	36.3%	100.0%
3	Фреквенција	5	7	66	33	60	171
	% мерење	2.9%	4.1%	38.6%	19.3%	35.1%	100.0%
Збир	Фреквенција	17	33	191	101	171	513
	% мерење	3.3%	6.4%	37.2%	19.7%	33.3%	100.0%

$$\chi^2 = 26.37$$

$$DF=6$$

$$p = 0.01$$

Непосредно након завршетка пројекта било је највише ученика који вежбају „понекад, кад стигну“ 40.9%. Велики је број ученика који су почели да се баве рекреацијом „редовно (бар три пута недељно)“ 36.3%. Три месеца након пројекта број ових ученика је благо опао у односу на друго мерење, али је у односу на прво мерење био на значајно вишем нивоу (графикон број 1). Ово је задовољавајуће, јер указује да је повећана ангажованост у рекреацији наставила да траје и три месеца након пројекта. Моделом СПРЕТ-а учињено је да ученици постану и ОСТАНУ активни. Интересантан је податак да је кроз сва три мерења био приближно исти број ученика који су вежбали бар једанпут недељно 20.5% на првом мерењу, односно 19.3 на другом и на трећем мерењу.

У истраживањима Митића (Митић, Д. 2001, стр. 164), у категорији „редовно активних“, ученица узраста од 13 година било је 24% , а дечака 35%. У овом истраживању нису дељени ученици по полу, али се паралела ипак може уочити.

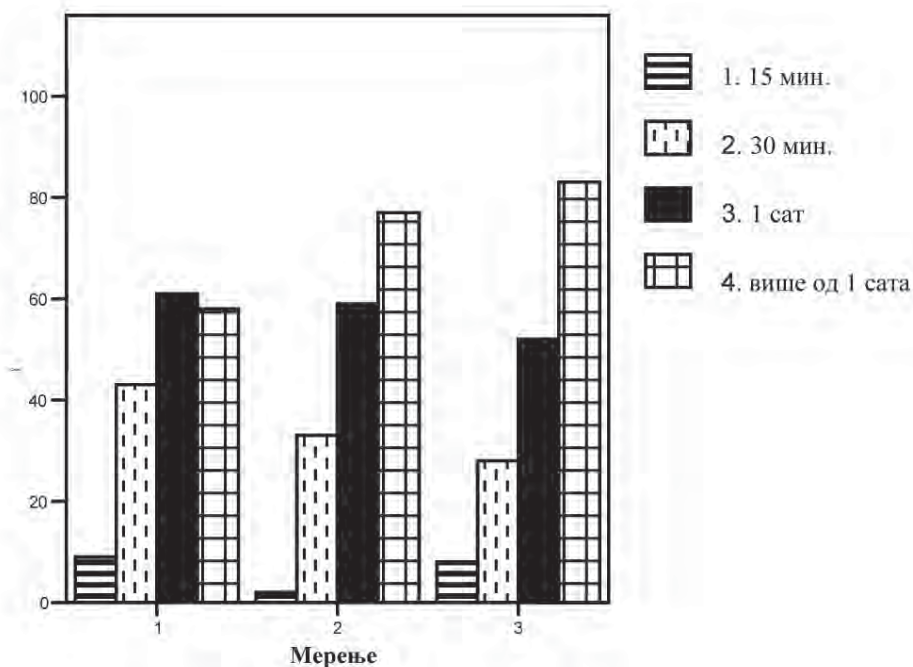
Према истраживању које је рађено на Десетом зимском фестивалу дечије рекреације 2007. године (Кермеци, С. 2009. стр. 32), 67% ученика се бави рекреацијом у слободно време, бар три пута недељно, док се 14.7% ученика изјаснило да се „понекад, када стигне“ бави спортом или рекреацијом у своје слободно време. Када се упореде ови резултати са резултатима овог истраживања, јасно се уочава да је значајно већи постотак ученика који „редовно“ иду на спорт или рекреацију у своје слободно време код ученика учесника зимског фестивала дечије рекреације. У овом истраживању се број ових ученика повећавао током трајања пројекта, а и касније, али не више од 35.1%. Када су у питању они ученици који „понекад, када стигну“ иду на спорт или рекреацију у овом пројекту, тих ученика је било и до 40,9% на другом мерењу, што је значајно више него код учесника фестивала где их је било 14.7%.

Број ученика који је потпуно стајао по страни „никада се не баве и није им стало“ смањено се након пројекта са 5.8% на 1.2%. Овде се види директан утицај модела СПРЕТ-а који је подстакао ученике на учествовање. Код ових ученика, код којих није ни постојала жеља за учествовањем, инертност се претворила у активно учествовање. Број ученика који је стајао по страни, али са жељом да се укључи у рекреацију „никада се не баве али би волели“ са 12.9% смањено на 2.3% на другом мерењу. Број ученика који никада не вежба смањено се непосредно после пројекта, тј. на другом мерењу, али се незнатно и поново повећао три месеца касније. Ипак, када се упореде резултати првог и трећег мерења јасно се види (графикон 1) да су се и они, потпуно неактивни покренули, тј. постали активни учесници у рекреацији.

На основу учесничких листића, који су свакодневно прикупљани од деце, имају се у виду активности које су највише провоцирале ученике на учествовање, а то су: пешачке туре, бицикличке туре, где су сви ученици једног разреда заједно одлазили у вожњу бициклом до суседног села. Постојала су и разна надметања у слободним бацањима, фудбалу, кошарци. Појединци су се више ангажовали кроз ловачко и риболовачко друштво итд.

На питање број 10 из упитника „Колико си активан у току дана?“ (табела бр. 2), постоји статистички значајна разлика $p = 0.04$, вредност $\chi^2 = 13,36$ код 6 степени слободе. На селу постоји више активности у свакодневним пословима него код становника у граду. Постоје активности у кући где деца помажу код храњења домаћих животиња и одржавања реда у домаћем газдинству. Постоје послови у пољу где деца имају своје место и послове које могу обављати. Све ово се узимало у обзир када су давани одговори на питање “Колико си активан у току дана?”. Наравно, за ово истраживање је највреднији резултат активности кроз спорт и рекреацију. У сваком случају, ниво активности се захваљујући провокацији и систему бодовања датом моделом СПРЕТ-а, повећао на фантастичних сат времена дневно.

Графикон 2 Бављење физичком активношћу у слободно, ванчасовно време ученика

Табела 2 Бављење физичком активношћу у слободно, ванчасовно време ученика

			Активан дневно				Збир
			1 15 мин.	2 30 мин.	3 1 сат	4 Више од 1 сата	
Мерење	1	Фреквенција	9	43	61	58	171
		% мерење	5.3%	25.1%	35.7%	33.9%	100.0%
	2	Фреквенција	2	33	59	77	171
		% мерење	1.2%	19.3%	34.5%	45.0%	100.0%
	3	Фреквенција	8	28	52	83	171
		% мерење	4.7%	16.4%	30.4%	48.5%	100.0%
Збир		Фреквенција	19	104	172	218	513
		% мерење	3.7%	20.3%	33.5%	42.5%	100.0%

$$\chi^2 = 13.36$$

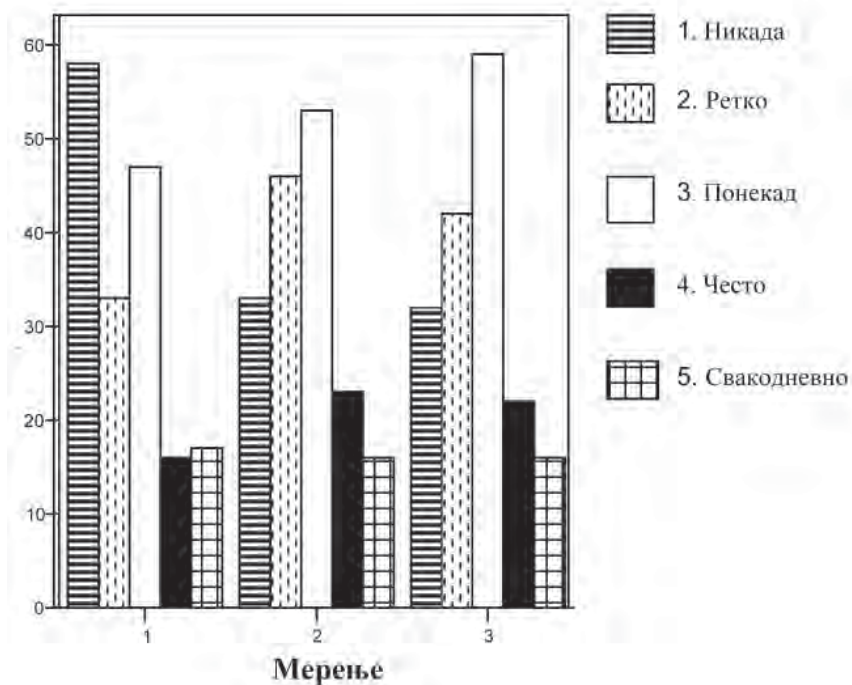
$$DF=6$$

$$p = 0.04$$

Они ученици који су били активни само 15 минута у току дана повећали су своју активност у току пројекта, па је тако пре пројекта ових ученика било 5.3%, након пројекта 10.5%, али три месеца након пројекта готово се вратио на почетно стање 1.2%. Они који су били мало активни пробудили су се за време трајања пројекта, али су нажалост, показали тенденцију враћања на старо, почетно стање (графикон 2).

Број ученика који су били активни више од сат времена дневно непрекидно је растао, па је тако на првом мерењу било 33.9%, на другом 45.0% и на трећем 48.5%. Када се узме у обзир да је пројекат рађен у јесење време и да је треће мерење било у зимско годишње доба када је могућност кретања по правилу мања него лети, поготову на селу, може се закључити да су ученици своју потребу за кретањем задовољавали кроз физичку вежбу у клубу, спортском центру, школи или код куће.

Графикон 3 Јутарња гимнастика

На питање број 12 из упитника „Да ли радиш јутарњу гимнастику?“ (табела бр. 3), постоји статистички значајна разлика $p = 0.05$, вредност $\chi^2 = 15.59$ код 8 степени слободe. Ученици су почели да упражњавају јутарњу гимнастику. Број ученика који никада нису радили јутарњу гимнастику 33.9% значајно се смањило након пројекта 19.3%. Даљи пад је био незнатан, па је након три месеца износио 18.7%. Број ученика који су радили јутарњу гимнастику свакодневно, остао је готово непромењен кроз сва три мерења - 9.9% на првом мерењу и 9.4% на другом и трећем мерењу.

Највећи учинак је код ученика који јутарњу гимнастику упражњавају „понекад“, па је тако ових ученика на почетку било 27.5%, након пројекта 31.0%

и три месеца касније 34.5%. Не може се рећи да су ученици редовно почели да раде јутарњу гимнастику, али се помак уочава. И када се упореде сва три мерења, јасно се може видети да је она у непрестаном порасту (графикон 3). Ово указује на чињеницу да је ово добар пут и да се са моделом СПРЕТ-а треба наставити.

Табела 3 Јутарња гимнастика

Мерење			Јутарња гимнастика					Збир
			1	2	3	4	5	
			Никада	Ретко	Понекад	Често	Свакодневно	
1	Фреквенција		58	33	47	16	17	171
	% мерење		33.9%	19.3%	27.5%	9.4%	9.9%	100.0%
2	Фреквенција		33	46	53	23	16	171
	% мерење		19.3%	26.9%	31.0%	13.5%	9.4%	100.0%
3	Фреквенција		32	42	59	22	16	171
	% мерење		18.7%	24.6%	34.5%	12.9%	9.4%	100.0%
Збир	Фреквенција		123	121	159	61	49	513
	% мерење		24.0%	23.6%	31.0%	11.9%	9.6%	100.0%

$$\chi^2 = 15.59$$

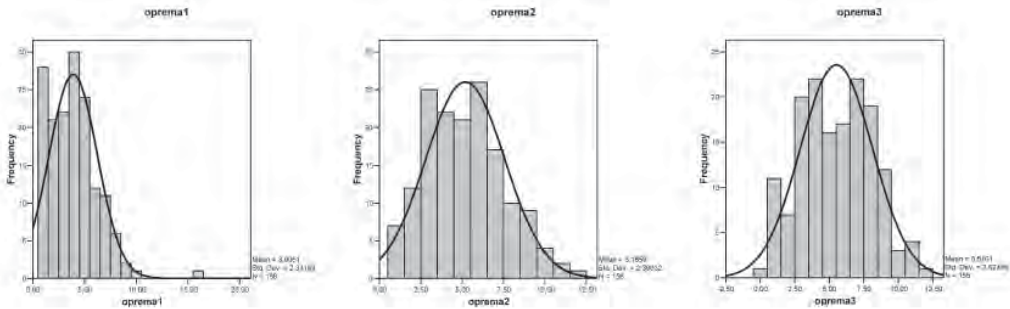
$$DF=8$$

$$p = 0.05$$

Број ученика који су се бавили рекреацијом у слободно време „редовно, бар три пута недељно“ порастао је након експеримента са 28.7% на 36.3%. У наредна три месеца број ових ученика је незнатно опао на 35.1% што је статистички значајна разлика на нивоу $p = 0.01$, вредност $\chi^2 = 26.37$ код 6 степени слободe. Тежња ученика за редовним вежбањем јасно се уочава након примене модела СПРЕТ-а. Број ученика који су пре експеримента потпуно стајали по страни „никада се не баве рекреацијом и није им стало“ 5.8% смањено се након пројекта на 1.2%, што је статистички значајна разлика на нивоу $p = 0.01$, вредност $\chi^2 = 26.37$ код 6 степени слободe. Број ученика који су били активни више од сат времена дневно непрекидно је растао, па је тако на првом мерењу било 33.9%, на другом 45.0% и на трећем 48.5% што је статистички значајна разлика на нивоу $p = 0.04$, вредност $\chi^2 = 13.36$ код 6 степени слободe. Овим се потврђује прва и друга хипотеза „Повећаће се ангажованост ученика у физичким активностима у ванчасовно време“ и „Повећана ангажованост ученика у физичкој активности у ванчасовно време трајаће још најмање три месеца након пројекта“.

3.2. Спортско-рекреативни реквизити

Графикон 4 Број реквизита који ученици поседују

На питање број 15 из упитника „Шта имате од реквизита за спорт и рекреацију?“ (табела бр. 13), постоји статистички значајна разлика између првог и другог мерења. Т-тест има вредност $t = -7.121$, а остварени ниво значајности је $p = 0.00$ што указује да је ученицима за реализацију својих кретних активности било потребно да сами финансирају куповину спортско-рекреативних реквизита. Ова чињеница посебно радује, јер говори о озбиљности ученика када је у питању учествовање у спорту и рекреацији. Народна пословица „без алата нема ни заната“ добила је овде пуни смисао. Набавком спортско-рекреативних реквизита ученици су трајније решили проблем учешћа у појединим дисциплинама. Ово указује и на жељу ученика ка самосталности организовања личне рекреације.

Приликом обраде података анализирано је повећање укупног броја реквизита. У питању број 15 из упитника, било је понуђено 15 различитих реквизита који су сведени на само једну категорију – спортско рекреативни реквизити.

Не постоји статистички значајна разлика између другог и трећег мерења. Т-тест има вредност $t = -1.869$, а остварени ниво значајности је $p = 0.063$. Ова чињеница указује да су ученици у току реализације пројекта, дакле у прве три недеље највише учинили када је у питању набавка спортско-рекреативних реквизита. Овај тренд се наставио и даље, али не на потребном нивоу значајности. Ово је и разумљиво, јер су ученици очигледно набавили реквизите који су им били потребни и док не дође до zasiћења не може се очекивати даља набавка. Набавити спортску опрему није лако, јер за собом повлачи и одређена финансијска средства. Ученици основних школа нису у прилици да имају значајнија финансијска средства. Када се овоме дода да су тестирани ученици са села надомак Кикинде која тренутно спада у сиромашније крајеве Србије, успех је још већи. Ученици су се очигледно одрекли неких других прохтева зарад спортске опреме.

Табела 4 Дескриптивна статистика и Т тест разлика „Број реквизита који ученици поседују“

Опрема	N	Mean	Min.	max.	Std. Deviation	KV
1. мерење	147	3.952	1	16	2.347	0.593
2. мерење	144	5.187	1	12	2.406	0.463
3. мерење	145	5.551	1	12	2.64	0.475
T test						
		Std. Deviation	t	p		
Пар 1	Опрема 1 – опрема 2	2.107	-7.121	0.00		
Пар 2	Опрема 2 – опрема 3	2.273	-1.869	0.063		
Пар 3	Опрема 1 – опрема 3	2.676	-7.321	0.00		

Постоји статистички значајна разлика између првог и трећег мерења. Т-тест има вредност $t = -7.321$, а остварени ниво значајности је $p = 0.00$.

Коефицијент варијансе има вредност 0.593 на првом мерењу, 0.463 на другом и 0.475 на трећем мерењу што спада у просечно хомоген скуп.

Пре примене модела СПРЕТ-а ученици су имали 3.95% реквизита, након пројекта имали су 5.19% реквизита, а три месеца након пројекта имали су 5.55% реквизита што је статистички значајна разлика на нивоу $p = 0.00$. Овим се прихвата трећа хипотеза „Очекује се да ученици након пројекта имају више спортско-рекреативних реквизита“.

4. ЗАКЉУЧАК

На узорку који чини 171 ученик експериментално је примењен модел СПРЕТ-а у трајању од 21-ог дана. Број ученика који су се бавили рекреацијом у слободно време „редовно, бар три пута недељно“ порастао је након експеримента са 28.7% на 36.3%. У наредна три месеца број ових ученика је незнатно опао на 35.1%, што је статистички значајна разлика, у односу на иницијално стање, на нивоу $p = 0.01$, вредност $\chi^2 = 26.37$ код 6 степени слободе. Број ученика који су били активни више од сат времена дневно непрекидно је растао, па је тако на првом мерењу било 33.9%, на другом 45.0% и на трећем 48.5% што је статистички значајна разлика на нивоу $p = 0.04$, вредност $\chi^2 = 13,36$ код 6 степени слободе. Овим се потврђује прва и друга хипотеза „Повећаће се ангажованост ученика у физичким активностима у ванчасовно време“ и „Повећана ангажованост ученика у физичкој активности у ванчасовно време трајаће још најмање три месеца након пројекта“.

Пре примене модела СПРЕТ-а ученици су имали 3.95% реквизита, након пројекта имали су 5.19% реквизита, а три месеца након пројекта имали су 5.55% реквизита, што је статистички значајна разлика на нивоу $p = 0.00$. Овим се потврђује трећа хипотеза „Очекује се да ученици након пројекта имају више спортско-рекреативних реквизита“.

ЛИТЕРАТУРА

1. **Бокан, Б.** (1985). Ванчасовне активности ученика у физичком васпитању у савременој теорији и педагошкој пракси (докторска дисертација). Београд: ФФК
2. **Пантић, Д. и сар.** (1981). Интересовања младих, Београд: Истраживачко-издавачки центар ССО Србије
3. **Капор-Стануловић, Н.** (1988). На путу ка одраслости, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства
4. **Маслов, А. Х.** (1982). Мотивација и личност, Београд: Нолит
5. **Митић, Д.** (1994). Модел школских СПРЕТ, Зборник са југословенског саветовања “Спортско-рекреативна такмичења“, Београд: Савез за спортску рекреацију СР Југославије
6. **Митић, Д.** (1997). Школска спортско-рекреативна такмичења у функцији комуникација, Настава и васпитање, Педагошко друштво Србије, број 1, стр 68-79
7. **Митић, Д., Стефановић, Т. Н.** (1997). Дан СПРЕТ-них, саопштење на Међународном стручном скупу, Нови Сад
8. **Митић, Д., Стефановић, Т. Н.** (2008). Подстицање ученика на физичку активност, саопштење на Међународној конференцији, Београд
9. **Митић, Д.** (2009). Школски спорт у Србији-искуства и перспективе, саопштење на народној конференцији о школском спорту, Штрпско Плесо, стр 35 – 43
10. **Микалачки, М., Вучковић, С.** (1999). Теорија и методика рекреације, Ниш: Виша школа за спортске тренере
11. **Стефановић, Т.Н.** (1998). Дан СПРЕТ-них, модел спортско-рекреативних такмичења, (дипломски рад), Београд: ФФК

MONITORING OF SPRET EFFECTS ON SENIOR ELEMENTARY PUPILS INVOLVEMENT IN RECREATION

Abstract

Development of technology facilitates the production and communication, but at the same time reduces physical activities necessary for pupils in order to ensure them proper growth and development in biological, motor and social terms. The model of sporting-recreational competitions of pupils, SPRET, fosters self-organization and it is based on public records of participating students in those activities that they themselves created.

In a sample, consisting of 171 school pupils, SPRET model was experimentally applied for a period 21 day. Each individual participation is marked and additional points are given for successfulness in competitions and contribution to the organization. There is only a team placement that is based on participation of an individual from a particular class. The project object is the degree of pupils' engagement in extracurricular sporting-recreational activities. We monitored the effects of SPRET model application on increase of the volume of extracurricular activities of elementary school pupils during the experimental realization of the project and three months later.

School pupils involvement in recreation raised after the SPRET model application from 28.7% to 36.3% in those pupils who are regularly engaged in recreation (at least three times a week), and three months after the number of these pupils decreased slightly to 35.1%. Statistically significant difference compared to the initial measurement is $p = 0.01$, the value of $\chi^2 = 26.37$ at 6 degrees of freedom.

Keywords: /SPRET Model, public records, encouraging to physical activity, pupils' involvement, pupils' organization/